

Ändring av stadsplanerna S 42 och S 264 samt detaljplanerna DP 12, DP 155 och DP 605 för Nya Östbergatunneln, fastigheten Sicklaön 37:11 m.fl., på Västra Sicklaön, Nacka kommun

Upprättad på planenheten i mars 2021

Sammanfattning

Planområdet för den aktuella ändringen består av fem delområden på kvarterersmark inom fem gällande stadsplaner och detaljplaner. Syftet med ändringen av berörda planer är att möjliggöra att en ny dagvattentunnel kan komma till stånd genom att komplettera planerna med ett markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar inklusive omgivande skyddszon i berg. Gällande markanvändning, byggrätter ovan mark och annan reglering i gällande planer kommer att kvarstå.

Dagvattentunneln anläggs av Stockholm Vatten och Avfall AB och är planerad att byggas från Norra Hammarbyhöjden i Stockholms stad under Hammarbybacken, Sickla kanal, Sickla udde, Värmdöleden och Henriksdalsberget för att sedan mynna ut i Saltsjön vid Finnboda. Den nya dagvattentunneln innebär inte något nytt utsläpp utan endast en flytt av befintlig utsläppspunkt. Inom Nacka kommun går dagvattentunneln helt under mark, endast mynningen till en arbetstunnel vid Finnboda ligger ovan mark. Arbetstunneln kommer att kvarstå även efter byggskedet och då användas som servicetunnel. Arbetstunnelns mynning ligger utanför aktuellt planområde, inom ett område av riksintresse för kulturmiljövården samt inom strandskydd. Dessa frågor hanteras inte i planändringen utan i en miljödom

Parallellt med Nackas detaljplanearbete pågår en tillståndsprocess för vattenverksamhet enligt miljöbalken och ett detaljplanearbete i Stockholms stad för de delar av dagvattentunneln som ligger inom Stockholms stad. Ansökan om tillstånd för vattenverksamhet hanterar även buller, vibrationer, stomljud och utsläpp som anläggningen och transporter medför. Nacka kommuns detaljplanearbete samordnas med tillståndsprocessen och Stockholms stads detaljplanearbete.

Ledningsägaren Stockholm Vatten och Avfall AB bekostar planarbetet enligt planavtal. Ledningsägaren svarar också för samtliga kostnader för byggnation, drift och underhåll av tunneln. En ledningsrätt avses bildas för tunneln vid genomförandet av planändringen, ledningsägaren bekostar Lantmäterimyndighetens avgifter. Inga kostnader för projektet påförs Nacka kommun.

Innehållsförteckning

Handlingar	2
Läge, areal och markägoförhållanden	2
Statliga och regionala intressen	3
Kommunala intressen	4
Ändring av PLANBESTÄMMELSERNA	6
Ändring av PLANBESKRIVNINGEN	6
Så genomförs planändringen	10
Konsekvenser av planändringen och dess genomförande	12

Handlingar

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade om planuppdrag den 3 juni 2020., § 141. Planförslaget är därmed upprättad enligt plan- och bygglagen PBL (2010:900) enligt dess lydelse efter den 1 januari 2015.

Planförslaget omfattar:

- Denna ändring av planbestämmelser och planbeskrivning
- Plankarta med planbestämmelser
- Fastighetsförteckning

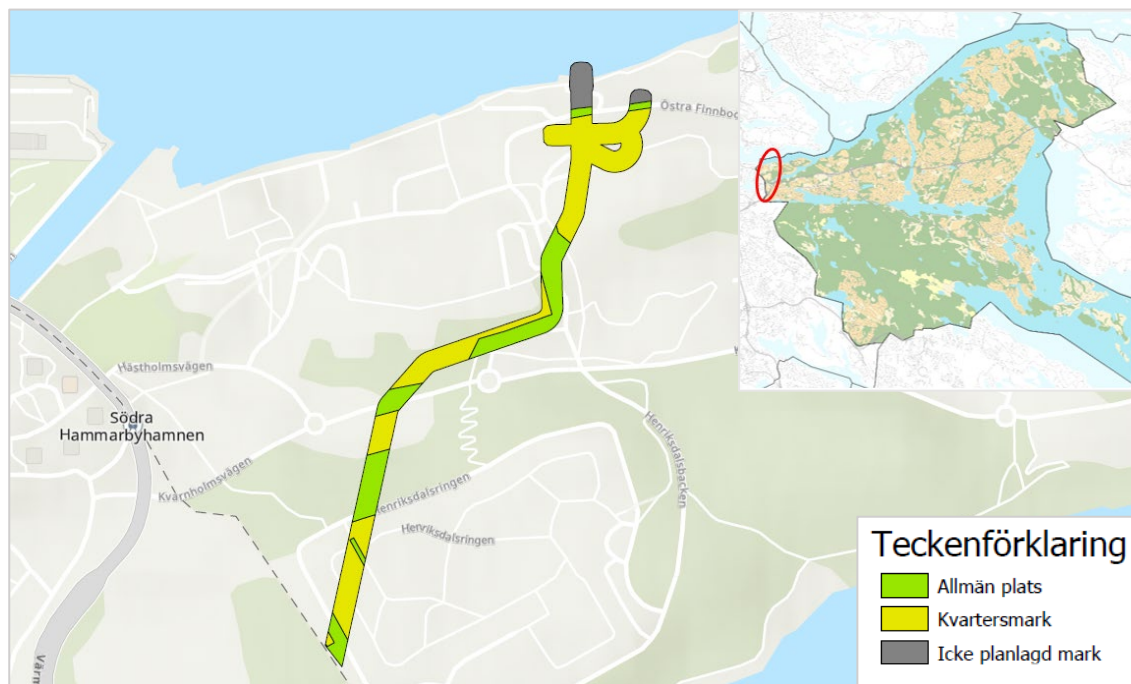
Läge, areal och markägoförhållanden

Planområdet består av fem delområden belägna i Henriksdal och Finnboda. Planområdet ligger under mark på nivåer mellan 19 meter över och 43 meter under nollplanet (RH 2000). Planområdet är sammantaget cirka 530 meter långt och 25 meter brett. Det omfattar totalt cirka 16 000 kvadratmeter inklusive skyddszoner i berg runtomkring tunneln. Planområdet omfattar delar av fastigheterna Sicklaön 37:10, 37:42, 78:1, 78:2, 78:3 och 392:1 som ägs av olika bostadsrättsföreningar, samfällighetsföreningar och företag.

Planändringen innebär inga ändringar av markägoförhållandena. Tunnelsträckningen anpassas till både geologiska förutsättningar och andra tunnlar i området, exempelvis andra avloppsledningar som ansluter till Henriksdals reningsverk och till nya tunnelbanan till Nacka.

Utanför planområdet berör dagvattentunneln även allmän platsmark inom fastigheterna Sicklaön 37:11, 37:17, 37:35 och 77:1 som ägs av Nacka kommun. Markreservat är inte nödvändigt inom allmän plats. För områden som i gällande planer är utlagda som allmän plats träffar Nacka kommun genomförandeavtal och markupplåtelseavtal med ledningsägaren Stockholm Vatten och Avfall AB. Avtalen ger ledningsägaren rätt att anlägga, behålla, underhålla, reparera, förnya och utöva tillsyn av ledningen inom kommunens fastigheter. Upplåtelsen innefattar även ledningens skyddszon.

Till dagvattentunneln hör en servicetunnel vars mynning planeras anläggas utanför planområdet, på fastigheten Sicklaön 37:41, som är i privat ägo. Det området är inte planlagt utan tunnelmynningen med påslag i berget hanteras inom den ansökan om miljötillstånd som söks för dagvattenledningen.

Kartan visar dagvattentunnelns sträckning inom Nacka kommun, kartbild från Stockholm Vatten och Avfall AB. Planområdets fem delar utgörs av kvartersmark i gällande planer, de är markerade med gult. Den lilla kartan visar var i Nacka kommun området ligger.

Statliga och regionala intressen

Nedan beskrivs de statliga och regionala intressen som påverkar/påverkas av planändringen.

Riksintressen enligt 3 och 4 kap MB

Inom Nacka kommun korsar dagvattentunneln Saltsjöbanan som är av riksintresse för kommunikationer enligt miljöbalken 3 kap. § 8. I planområdets närhet finns Södra länken, Värmdöleden och Östlig förbindelse som också är av riksintresse för kommunikationer. Riksintressena bedöms inte påverkas av tunneln då den planeras ligga djupt under Saltsjöbanan och på avstånd från övriga riksintressen.

Utanför planområdet, mot Saltsjön i norr, planeras utlopp för dagvattentunneln samt en tunnelmynning för en servicetunnel. Saltsjön är av riksintresse för kommunikationer (fartygstrafik till Stockholms hamnar) samt för kulturmiljön längs Stockholms inlopp. Dessa riksintressen utanför planområdet påverkas inte av planändringen.

Miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap MB

Planområdet är beläget inom avrinningsområdet för ytvattenförekomsten Strömmen (SE591920-180800). Enligt VISS 2020-05-28 har Strömmen otillfredsställande ekologisk status och uppnår ej god kemisk ytvattenstatus. Kvalitetskravet för ekologisk status är satt med avseende på de hydromorfologiska förhållandena i vattenförekomsten. Med avseende på övergödning är en tidsfrist till 2027 satt för att uppnå god ekologisk status. För kvalitetskravet god kemisk ytvattenstatus, förutom bromerade difenyleter och kvicksilver och kvicksilverföreningar (som överskrider gränsvärdena i samtliga vattenförekomster),

finns det undantag och en tidsfrist till 2027 för antracen, bly och blyföreningar samt tributyltenn föreningar.

Ansökan om miljötillstånd

Tillstånd för vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken krävs då huvudtunnel och arbetstunnel medför bortledning av grundvatten som rinner in till de olika anläggningsdelarna. Tillståndsansökan för anläggning och drift av Nya Östbergatunneln söks av Stockholm Vatten och Avfall AB hos mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt. Det sökta tillståndet för vattenverksamheten hanterar att under bygg- och driftskede leda bort minimalt med grundvatten och att som skyddsåtgärd eventuellt infiltrera vatten under byggskedet, samt att få bygga och fylla ut i vatten. Ansökan hanterar även buller, vibrationer, stomljud och utsläpp till miljön som anläggningen och transporter medför under byggskedet. Dom beräknas meddelas under 2021.

Kommunala intressen

Nedan beskrivs de kommunala intressen som påverkas av planändringen.

Översiktlig planering

I kommunens översiktsplan, Hållbar framtid i Nacka, antagen 2018, anges området som tät stadsbebyggelse. Dagvattentunneln planeras att anläggas på ett djup som innebär att den inte påverkar stadsutvecklingen negativt. Lokaliseringen påverkar inte heller möjligheten att bygga en framtida Östlig förbindelse enligt Trafikverkets underlag för riksintresseprecisering 2021. Planförslaget är förenligt med översiktsplanen.

Gällande planer

Planområdet består av fem delområden på kvartermark inom de fem gällande stadsplanerna och detaljplanerna S 42, S 264, DP 12, DP 155 och DP 605. Planändringen innebär att berörda gällande planer kompletteras med ett markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar, så kallade u-områden. Gällande markanvändning, byggrätter ovan mark och annan reglering i gällande planer kommer att kvarstå. Denna planändring kommer inom ändringsområdet gälla tillsammans med underliggande planer.

För området gäller planerna:

- S 42, Stadsplan för Henriksdalsberget omfattande delar av stadsägorna 1853 + 1685, 1804, 4843 och 4995 (0182K-5458) som anger område för bostadsändamål och vann laga kraft 1966-09-23.
- S 264, Stadsplan för del av Danviken fastigheterna Sicklaön 37:10, 37:29 m.fl. (Henriksborg) (0182K-10213) som anger område för bostadsändamål och vann laga kraft 1976-12-07.
- DP 12, Detaljplan för Henriksdals parkering del av Sicklaön 37:11 (0182K-89/14) som anger parkering och vann laga kraft 1988-12-22.
- DP 155, Detaljplan för Sicklaön 78:3 Henriksdals skola (0182K-97/65) som anger bostäder och vann laga kraft 1997-06-19.
- DP 605, Detaljplan för Sicklaön 37:42 m.fl. Danvikshem (0182K-2017/605) som anger vård samt vårdboende och vann laga kraft 2017-06-16.

Genomförandetiderna har gått ut för samtliga planer förutom för DP 605 ”Detaljplan för Sicklaön 37:42 m.fl. Danvikshem” vars genomförandetid pågår till och med den 16 juni 2027.

Kartan till vänster visar ett flygfoto över planområdets fem delar. Röd linje anger planområdets ungefärliga gräns. Illustrationen till vänster visar berörda planer. Ändring görs inom de skrafferade ytorna. Bilderna är inte skalnliga.

Ändring av PLANBESTÄMMELSERNA

Bestämmelserna ändras enligt följande:

Tillkommande bestämmelser:

Administrativa bestämmelser

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från den dag ändringen vinner laga kraft, 4 kap. 21 §

Markreservat

- u₁ Markreservat för allmänna underjordiska dagvattenledningar mellan nivåerna -17 meter och -43 meter i förhållande till nollplanet (RH2000). Inom detta område får inga intrång från annan verksamhet ske., 4 kap. 6 §
- u₂ Markreservat för allmänna underjordiska dagvattenledningar mellan nivåerna -16 meter och -42 meter i förhållande till nollplanet (RH2000). Inom detta område får inga intrång från annan verksamhet ske., 4 kap. 6 §
- u₃ Markreservat för allmänna underjordiska dagvattenledningar mellan nivåerna -3 meter och -42 meter i förhållande till nollplanet (RH2000). Inom detta område får inga intrång från annan verksamhet ske., 4 kap. 6 §
- u₄ Markreservat för allmänna underjordiska dagvattenledningar mellan nivåerna +8 meter och -25 meter i förhållande till nollplanet (RH2000). Inom detta område får inga intrång från annan verksamhet ske., 4 kap. 6 §
- u₅ Markreservat för allmänna underjordiska dagvattenledningar mellan nivåerna +19 meter och -18 meter i förhållande till nollplanet (RH2000). Inom detta område får inga intrång från annan verksamhet ske., 4 kap. 6 §

Ändring av PLANBESKRIVNINGEN

Planens syfte och huvuddrag

Syftet med ändringen av berörda planer är att möjliggöra att en ny dagvattentunnel kan komma till stånd genom att komplettera planerna med ett markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar på kvartersmark inklusive omgivande skyddszon i berg. Ändringen möjliggör därmed att ledningsrätt för tunneln kan bildas vid en framtida lantmäteriförrättning.

Bakgrund

Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA) planerar att bygga en ny dagvattenledning under mark, benämnd Nya Östbergatunneln. Dagvattenledningen ska gå från SVOA:s anläggning i Stockholms stad vid Hammarbybacken, förbi Henriksdals reningsverk med ett utlopp i Saltsjön. Syftet med Nya Östbergatunneln är att öka kapaciteten och möjliggöra för underhåll av befintligt system för dag- och spillvatten.

Dagvattenledningen som helhet kommer att ha en positiv miljöpåverkan. Nya Östbergatunneln förstärker kapaciteten för avledning av dagvatten, avlastar Henriksdals reningsverk från hydraulisk påverkan av dagvatten och frigör kapacitet i befintlig brädd- och

dagvattenledning för andra ändamål. Nya Östbergatunneln planeras bli totalt två kilometer lång varav cirka hälften ligger i Stockholms stad respektive Nacka kommun. Större delen av tunneln som ligger i Nacka kommun kommer ligga ett fyrtiotal meter under marken med endast mynningen till en servicetunnel vid Finnboda ovanför mark.

Förutsättningar och planförslag

Under detta avsnitt beskrivs områdets förutsättningar och planförslaget utifrån olika aspekter.

För att möjliggöra att en ny dagvattentunnel kan komma till stånd kompletteras gällande stadsplaner och detaljplaner med ett markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar inom kvartersmark inklusive omgivande skyddszon i berg. Bestämmelserna u₁-u₅ fyller denna funktion.

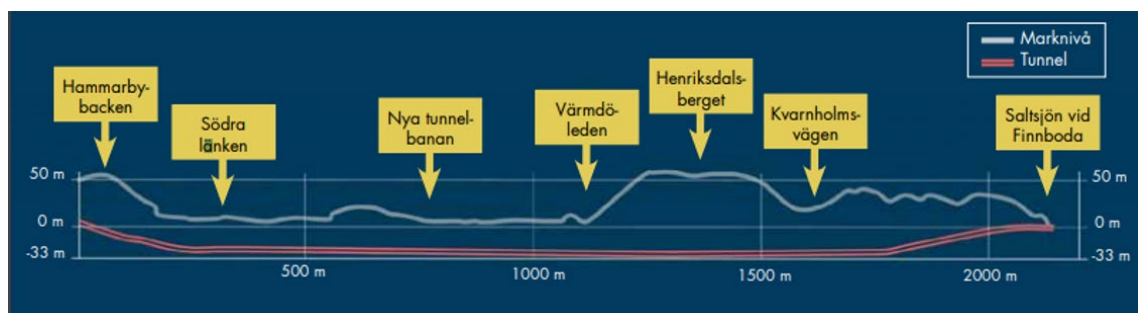
Dagvattentunnelns sträckning går både under kvartersmark och under allmän platsmark. Denna planändring ger planstöd till dagvattenledningen genom att en bestämmelse om markreservat för allmännyttigt ändamål för ledningen mellan nivåer läggs till på kvartersmark i de nu gällande planerna. På den allmänna platsmarken görs inga ändringar av de befintliga detaljplanerna, då marken redan är menad att användas till allmänt ändamål.

Dagvattenledningen planeras genomföras genom berg under jord. Åtkomst till området planeras ske genom två arbetstunnlar som börjar i tunnelmynningar vid Hammarbyskogen (ny tunnelmynning, som endast används i byggskedet) och i Finnboda, Nacka kommun (ny permanent tunnelmynning norr om Danvikshem). Tunneldrivningen planeras ske i berg med konventionell borrhning och sprängning från båda arbetstunnlarna för att få en så kort byggtid som möjligt. Arbetet rör sig framåt med cirka 20 meter i veckan. Efter avslutade sprängningar planeras tillhörande tekniska installationer och betongarbeten utföras. Arbetet beräknas påbörjas 2022 och pågå i cirka fem år.

En arbetstunnel planeras att etableras med tillhörande tunnelpåslag placerat i Finnboda. Under byggskedet planeras påslaget och arbetstunneln att användas för att få åtkomst till tunneln och för att frakta bort bergmassor. Tillstånd för arbetstunneln och tunnelpåslaget hanteras i tillståndsansökan samt i avtal mellan fastighetsägaren för Sicklaön 37:41 och Stockholm Vatten och Avfall AB och inte i denna detaljplan. När byggskedet avslutas övergår arbetstunneln till att fungera som en servicetunnel under driftskedet.

Bebyggelse, trafik och landskapsbild

Planförslaget innebär endast ett markreservat under mark. Planändringen medför inga konsekvenser ovan mark. För projektet Nya Östbergatunneln hanteras såväl påverkan under byggskede som driftsskede i den tillståndsansökan som söks av Stockholm Vatten och Avfall AB hos mark- och miljödomstolen.

Tunnelns ungefärliga anläggningsdjup. Tunneldelen i Nacka, från Henriksdalsberget till Saltsjön, visas till höger i diagrammet, bild från Stockholm Vatten och Avfall AB.

Inga delar av planområdet berör naturvärden då de ligger under marken. Utanför planområdet, mot Saltsjöns strand i Finnboda, planeras ett tunnelpåslag anläggas. Påslaget är placerat i naturmark och angränsar till ett gångstråk längs Saltsjöns strandkant. Området är inte planlagt och omfattas av strandskydd. Strandskyddet påverkas inte av planändringen. Saltsjön är av riksintresse för kommunikationer (fartygstrafik till Stockholms hamnar) samt för kulturmiljön längs Stockholms inlopp. Dessa riksintressen utanför planområdet påverkas inte av planändringen och hanteras, liksom strandskyddet, i tillståndsansökan för projektet Nya Östbergatunneln.

Även störningar under byggskedet hanteras i tillståndsansökan. När tunneln anläggs kommer bergmassor att transporteras bort från området med lastbil samt tillfälliga omledningar av gångstråket längs stranden att behöva göras. Tunnelpåslaget med port in i berget samt anslutningsramp ingår i den ansökan om miljötillstånd för projektet som behandlas av mark- och miljödomstolen.

Visualisering av påslaget vid Finnboda. Illustration från SVOA.

Underlag till tillståndsansökan, SVOA, 2020-03-19). Grundvatten i jord förekommer längs dagvattenledningen i både undre och övre grundvattenmagasin. Undre magasin finns i friktionsjord under områden med lera. Övre grundvattenmagasin finns i fyllningsjord eller friktionsjord med underliggande lager av lera. I randzoner av friktionsjord, mellan lerområden och berg, kan kontakt mellan övre och undre grundvattenmagasin förekomma, där nederbörd kan infiltrera och bilda grundvatten i de undre grundvattenmagasinen. Grundvattennivån beror på tillrinningen av yt- och grundvatten, vilket i sig beror på topografi, jordlagerföljd, bergnivå, vattenavledning, dränering, med mera. I områden med friktionsjord kan grundvattennivån ligga lågt, medan det under djupa lermäktigheter kan bildas ett högt grundvattentryck. De undre magasinerna är känsliga för en grundvattenbortledning då det minskar grundvattentrycket och på sikt riskerar att utbilda sättningar i ovanstående lerlager. Vid anläggande och även under driftskedet kommer grundvatten att pumpas bort, vilket hanteras i en ansökan om vattenverksamhet och miljödöm innan planändringen antas.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Planförslaget överensstämmer med gällande översiktsplan. Planförslaget bedöms inte strida mot några kommunala eller nationella riktlinjer, lagar eller förordningar. Planförslaget berör inte områden som har erkänd skyddsstatus nationellt, inom Europeiska unionen eller internationellt. Ett genomförande av detaljplanen bedöms inte medföra betydande påverkan på miljön, natur- eller kulturvärden, människors hälsa.

Kommunens bedömning är att detaljplanens genomförande (ändring av planer för tillkommande markreservat) inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. En miljöbedömning enligt miljöbalken behöver därför inte göras för planändringen. De miljöfrågor som har betydelse för projektet undersöks i den ansökan om miljötillstånd som handläggs av mark- och miljödomstolen. Ansökan innebär att en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas för projektet.

Så genomförs planändringen

I detta kapitel finns information om hur planändringen är avsedd att genomföras. Av redovisningen framgår de organisatoriska, tekniska, ekonomiska och fastighetsrättsliga åtgärder som behövs för att planen ska kunna genomföras på ett samordnat och ändamålsenligt sätt.

Organisatoriska frågor

Nedan redovisas tidplaner för detaljplanearbetet och genomförandet av planändringen.

Tidplan

Samråd	mars - maj 2021
Granskning	september - oktober 2021
Antagande i miljö- och stadsbyggnadsnämnden	december 2021

Genomförandetid

Under genomförandetiden finns garanterad rättighet i enlighet med planändringen. Efter genomförandetidens slut fortsätter planändringen att gälla tills den ändras, ersätts eller upphävs. Genomförandetiden för ändringen är 5 år från den dag planen vinner laga kraft.

Denna genomförandetid avser endast planändringen och påverkar inte underliggande gällande planers genomförandetider.

Ansvarsfördelning

Nedan redovisar hur ansvarsfördelningen ser ut vid genomförandet av planändringen.

Ledningsägaren Stockholm Vatten och Avfall AB ansvarar dagvattentunnelns utbyggnad längs hela sträckan.

Tillstånd för vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken krävs då huvudtunnel och arbetstunnel medför bortledning av grundvatten som rinner in till de olika anläggningsdelarna. Tillståndsansökan för anläggning och drift av Nya Östbergatunneln söks av Stockholm Vatten och Avfall AB hos mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt. Dom beräknas under 2021.

Avtal

Utbyggnaden av dagvattentunneln kommer att beröra kommunal mark och anläggningar samt pågående och planerade stadsbyggnadsprojekt på delar av Västra Sicklaön. Ett genomförandeavtal ska därför tecknas mellan Nacka kommun och Stockholm Vatten och Avfall AB. Avtalet syftar till att säkerställa att både kommunens och Stockholm Vatten och Avfall AB:s projekt kan genomföras med så begränsade störningar som möjligt samt reglerar ersättningsfrågor och samverkan under och i samband med genomförandet av projekt Nya Östbergatunneln.

För områden som i gällande planer är utlagda som allmän plats träffar Nacka kommun genomförandeavtal och markupplåtelseavtal med ledningsägaren Stockholm Vatten och Avfall AB. Avtalen ger ledningsägaren rätt att anlägga, behålla, underhålla, reparera, förnya och utöva tillsyn av ledningen inom kommunens fastigheter Sicklaön 37:11, 37:17, 37:35 och 77:1. Upplåtelsen innefattar även ledningens skyddszon.

Fastighetsrättsliga åtgärder

För detaljplanens genomförande erfordras också att avtal upprättas med andra aktörer som berörs av den planerade dagvattenledningen. Det gäller bland annat Stockholms stad, Region Stockholm (SLL), Trafikverket, Förvaltning för utbyggd tunnelbana (FUT) och Stockholm Exergi. Stockholm Vatten och Avfall AB avser även att teckna markupplåtelseavtal med berörda fastighetsägare. Brev har skickats ut till fastighetsägarna i syfte att uppnå en bra samordning och att reglera ansvarsfrågor och kostnader i samband med utbyggnaden av dagvattenledningen.

Ledningsrätter

En ledningsrätt avses bildas för dagvattentunneln i en kommande lantmäteriförrättning. En ledningsrätt innebär en rättighet för ledningshavaren att vidta de åtgärder som behövs för att dra fram och använda en ledning eller annan anordning på den belastade fastigheten. Inrättandet av en ledningsrätt prövas vid förrättning av lantmäterimyndigheten med stöd av ledningsrättslagen.

I Nacka kommun planeras en ledningsrätt att bildas för kvartersmark och allmän platsmark som behövs för dagvattentunneln inklusive skyddszoner.

Ekonomiska frågor

Nedan redovisas ekonomiska frågor till följd av detaljplanens genomförande.

Utbyggnads-, drift- och underhållskostnader

Nedan redovisas kostnader kopplade till utbyggnaden av dagvattentunneln samt kostnader för löpande drift och underhåll.

Kostnad för utbyggnad samt drift och underhåll inom kvartersmark

Kostnaden för bygg- och anläggningsåtgärder samt drift och underhåll bekostas av ledningsägaren.

Taxor och avgifter

Nedan redovisas kostnader kopplade till taxor och avgifter till följd av planändringens genomförande.

Förrättningskostnader

Ledningsägaren svarar för ansökan om och bekostande av lantmäteriförrättningar för genomförande av kvartersmark.

Planavgift

Kostnaden för att ta fram planändringen har reglerats i ett planavtal. Någon planavgift tas därmed inte ut.

Avgifter för bygglov, marklov samt andra tillstånd och dispenser

Avgift för bygglov, marklov samt andra tillstånd och dispenser betalas av ledningsägaren, enligt vid tidpunkten gällande taxor.

Konsekvenser av planändringen och dess genomförande

I detta avsnitt beskrivs de övergripande konsekvenserna av planförslaget dels ur ett långsiktigt helhetsperspektiv, dels för enskilda berörda fastigheter.

Miljökonsekvenser

Den största påverkan från tunneln sker under byggskedet, främst gällande grundvatten, ytvatten och boendemiljö och hälsa (luft, buller, stomljud och vibrationer). Påverkan från grundvattenbortledning är den miljöaspekt som kommer att kvarstå under driftskedet. Tunneln kommer att vara vattenfylld under driftskedet och motverkar således inläckage av grundvatten förutom för den sista norra delen av tunnelsträckan i Nacka kommun. Bygg- och driftskedets konsekvenser av projektet Nya Östbergatunneln hanteras i tillståndsansökan för vattenverksamhet. Planändringen bedöms inte påverka några miljö kvalitetsnormer för luft eller vatten.

Inom de privata fastigheterna där detaljplaneändringar ska ske kommer inget fysiskt ingrepp ske i markytan på fastigheterna utan enbart i berget under. I ansökan om vattenverksamhet med dess kommande dom och kontrollprogram hanteras alla miljökonsekvenser med lämpliga skyddsåtgärder. Miljökonsekvensbeskrivningen för tillståndsprövningen täcker således in miljöaspekter relevanta både för tillståndsansökan och detaljplanerna.

Sociala konsekvenser

Utbyggnaden av dagvattentunneln innebär förbättrade möjligheter att ta hand om ökande dagvattenflöden, vilket är positivt för alla medborgare. Under byggtiden kan barn och andra påverkas av transporter, buller och sprängningar från bygget. Det är viktigt att säkra trafiklösningar finns under byggtiden. Villkor för utbyggnaden kommer även att regleras i den dom om tillstånd som beslutas av mark- och miljödomstolen i enlighet med reglerna i miljöbalken.

Ekonomiska konsekvenser

Nacka kommun påverkas inte ekonomiskt nämnvärt av planeringen, utbyggnaden eller driften eftersom byggaktören Stockholm Vatten och Avfall AB bekostar detta.

Fastighetskonsekvensbeskrivning

Detta kapitel beskriver vilka fastighetsrättsliga konsekvenser som detaljplanen medför för fastighetsägare och marksamfälligheter inom planområdet.

Planområdet omfattar delar av fastigheter som ägs av Nacka kommun eller olika bostadsrättsföreningar, samfällighetsföreningar och företag. Planändringen innebär att fastigheterna kommer få ett intrång av markreservat för allmännyttig underjordisk dagvattenledning inklusive skyddszon i berg. Markreservatets placering i djupled varierar något längs sträckan varför fastigheterna berörs av olika nivåer (i höjdsystem RH2000). Nedan anges berörda fastigheter efter den planbestämmelse som reglerar markreservatets utbredning i höjded.

Planbestämmelse	Fastighet	Fastighetsägare	Intrång mellan nivåer (RH2000)
u ₁	Sicklaön 77:1	Nacka kommun	-17 och -43
u ₁	Sicklaön 78:1, 78:2 och 78:3	Privat ägare	-17 och -43
u ₂	Sicklaön 392:1	Privat ägare	-16 och -42
u ₃	Sicklaön 37:10	Privat ägare	-3 och -42
u ₄	Sicklaön 37:42	Privat ägare	+8 och -25
u ₅	Sicklaön 37:42	Privat ägare	+19 och -18

Dagvattentunneln kommer att begränsa fastigheterna på så vis att de inte tillåts göra några ingrepp inom markreservatet, det vill säga i dagvattentunneln eller dagvattentunnelns skyddsområde. Vid arbeten som berör sprängning, borrhning schaktning eller liknande i närheten av markreservatet kommer utövaren behöva kontakta Stockholm Vatten och Avfall AB i förväg för att säkerställa att dessa arbeten sker på ett säkert sätt. I ledningsrättsupplåtelsen från Lantmäterimyndigheten kommer det beslutas om en ersättning för markintrånget för marknadsvärdeminskning och för annan skada enligt expropriationslagens bestämmelser i 4 kapitlet.

Enligt undersökningar utförda av Stockholm Vatten och Avfall AB finns inga befintliga energibrunnar som har lokaliserats inom området för tunneln eller dess skyddszon vilket innebär att inga energibrunnar kommer att påverkas av den faktiska ledningssträckan och dess skyddszon. Skulle en grundvattensänkning ske riskerar energibrunnar inom

påverkansområdet att få ett minskat energiuttag. Ersättning för detta hanteras i tillståndsansökan hos mark- och miljödomstolen.

Inför byggstart och efter genomförd byggnation besiktigas samtliga byggnader av ett oberoende besiktningsföretag inom ett område som omfattar cirka 150 meter ut från ledningen. Vid skador har fastighetsägare möjlighet att ansöka om ersättning för skadorna hos Stockholm Vatten och Avfall AB och villkor hanteras i tillståndsansökan hos mark- och miljödomstolen.

Till dagvattentunneln hör en servicetunnel vars mynning planeras anläggas utanför planområdet, på fastighet som är i privat ägo. Det området är inte planlagt utan tunnelmynningen med påslag i berget hanteras inom den ansökan om miljötillstånd som söks för dagvattenledningen.

Fastigheten Sicklaön 37:42 sträcker sig utanför planområdet mot norr där mynningen för servicetunneln planeras. När dagvattentunneln har anlagts kommer servicetunneln att tidvis användas av servicefordon och spolbilar. Rätten till väg till tunneln regleras i ledningsrätten.

Fastigheten Sicklaön 37:41, utanför planområdet, är belägen strax intill mynningen för servicetunneln. Närheten till tunnelmynningen bedöms inte innebära störningar då trafik till den endast består av enstaka servicefordon samt ännu mer sällan en större spolbil.

Planförfarande

Kommunen bedömer att detaljplaneförslaget är förenligt med översiktsplanen och länsstyrelsens granskningsyttrande om översiktsplanen, inte är av betydande intresse för allmänheten eller i övrigt av stor betydelse och inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Förslaget hanteras med standardförfarande enligt plan- och bygglagens regler 5 kap. 6§.

Ändringen av detaljplanen medför inga övriga genomförande frågor.

Planenheten

Susanne Werlinder
Planchef

Peter Bergqvist
Planarkitekt